

Reclamación dirixida á Consellería de Política Social e Xuventude referente ao retraso dunha revisión da discapacidade

Expediente: G.6.Q/5108/23

Santiago de Compostela, 25 de maio de 2023

Sra. conselleira:

Nesta institución iniciouse expediente de queixa como consecuencia do escrito de XXX referente ao retraso dunha revisión da valoración de discapacidade.

ANTECEDENTES

1. No escrito indícanos

“...presento o seguinte escrito para mostrar a miña desconformidade en relación co tempo de espera para a valoración da revisión do certificado de discapacidade. Iniciei a revisión do grao de discapacidade o día 15/02/2022 pois o meu estado de saúde empeorou desde que me foi recoñecida a discapacidade (23/10/2021), pero logo dunha reclamación presentada o 29/06/2022 na que se me indica que hai un atraso nas valoracións; e, pasando xa máis de 14 meses desde que se iniciou o procedemento aínda non se puxeron en contacto comigo.

Solicito que, desde a Valedora do Pobo, tómense medidas coa sección de cualificación e valoración de discapacidades de Vigo, xa que se están vulnerando reiteradamente os dereitos das persoas con discapacidade, pois non están a cumprir nin de lonxe co tempo establecido na lexislación correspondente para a súa resolución, comunicando desde o propio teléfono da Xunta unha demora ata de 18 meses, o cal é indigno para aquelas persoas que deberiamos estar protexidas, pois con este recoñecemento o que se pretende é garantir a igualdade de condicións para o acceso da cidadanía aos dereitos previstos na lexislación.

A resposta ofrecida na queixa presentada ante a administración (Xefatura Territorial de Vigo, Consellería de Política Social e Xuventude) só indica que hai un atraso nas valoracións, pero está claro á vista do tempo de espera, que as medidas que se tomaron non son suficientes. O moi probable aumento do meu grao de discapacidade daríame acceso a unha serie de beneficios que favorecerían tanto a miña inclusión laboral e por tanto a miña calidade de vida.

Padezo unha enfermidade rara..., que caracteriza por unha neuropatía sensitivomotora e/o autonómica periférica progresiva. Quero aproveitar a ocasión para aclarar que as denominadas enfermidades raras son aquelas que afectan a un número pequeno de persoas en comparación coa poboación xeral e que, pola súa rareza, expoñen cuestións específicas. A rareza defínese de acordo con a lexislación europea que establece un límite de prevalencia de non máis de 5 casos por cada 10.000 (Regulamento (CE) N.º 141/2000 do Parlamento Europeo e do Consello, do 16 de decembro de 1999, sobre medicamentos orfos (EC Regulation on Orphan Medicinal Products) o cal tampouco se ten en conta como motivo para a tramitación de urxencia.

Achégase a reclamación presentada no seu momento e a resposta que se ofreceu, desde a Xefatura Territorial de Vigo, Consellería de Política Social e Xuventude. Ademais de informes actualizados da miña condición de saúde.”

2. Ante iso requirimos información a esa consellería, que nola remitiu. No informe sinálase o seguinte:

“En relación á solicitude de informe anteriormente referenciada exponse o seguinte:

ANTECEDENTES

Primeiro. XXX compareceu perante a Valedora do Pobo mediante un escrito no que manifesta a súa desconformidade coa demora na revisión do grao de discapacidade.

Segundo. XXX (en adiante a persoa interesada) ten recoñecido:

Grao de discapacidade do 58%, carácter da valoración definitivo dende 23/10/2018

Existencia de dificultades de mobilidade para utilizar transportes colectivos: 7 puntos, carácter da valoración: definitivo dende 23/10/2018

Terceiro. O 15/02/2022 a persoa interesada presentou unha solicitude de revisión por agravamento.

Cuarto. As solicitudes de valoración inicial ou revisión do grao de discapacidade tramítanse respectando a orde de entrada das solicitudes agás que teñan a consideración de carácter urxente ou prioritario.

Os supostos declarados prioritarios ou de urxencia tramítanse con carácter previa ás solicitudes de "prioridade estándar". Para que unha solicitude se tramite con carácter prioritario ou de urxencia é preciso xustificalo de forma documental.

A persoa interesada non aportou ningunha documentación que xustifique unha tramitación prioritaria ou urxente.

CONSIDERACIÓNS LEGAIS E TÉCNICAS

Primeira. De acordo coa normativa de aplicación, os expedientes de valoración da discapacidade deben tramitarse por orde de entrada agás no caso de que o órgano competente entenda que existen razóns de interese público obxectivamente motivadas que permitan alterar este orde.

Ademais dáselle prioridade ás solicitudes urxentes polos seguintes motivos debidamente xustificadas:

- a) Acceso ao emprego e ás ensinanzas reguladas onde exista reserva de prazas para persoas con discapacidade.*
- b) Solicitudes de axudas/subvencións sometidas a prazos.*
- c) Menores de 18 anos.*
- d) Maiores de 90 anos.*
- e) Pensión non contributiva ou prestación por fillo a cargo.*
- f) Caducidade da valoración do grao de discapacidade.*
- g) Existencia dun procedemento aberto, xudicial ou administrativo, relativo á violencia de xénero, que poida verse afectado polo recoñecemento e cualificación do grao de discapacidade.*

Tamén se lle dá prioridade na valoración de discapacidade ás persoas incluídas nas seguintes patoloxías: ELA, ataxias rapidamente progresivas, distrofias musculares e escleroses múltiples de evolución rápida, enfermidades metabólicas con trastornos motores, neoplasias en estadio IV.

Segunda. Nestes momentos existe un elevado número de solicitudes para tramitar o que está a producir un atraso nos prazos en que se cita ás persoas usuarias e se notifican as resolucións.

Terceira. A Consellería de Política Social e Xuventude adoptou unha serie de medidas co obxectivo de mellorar a tramitación dos expedientes de valoración da discapacidade. Unha das medidas adoptadas foi o reforzo dos equipos de valoración da discapacidade coa finalidade de tentar reducir os tempos de espera para as valoracións.

Na actualidade estase desenvolvendo un Plan especial de reforzo de persoal técnico no procedemento de valoración da discapacidade, operación cofinanciada pola Unión Europea a través do Programa Operativo FSE Galicia con recursos REACT-UE, co cal se levou a cabo a contratación de persoal cualificado para efectuar valoracións do grao de discapacidade o que implicou a posta en funcionamento de 6 novos equipos de valoración da discapacidade na Oficina de Valoración e Cualificación de discapacidades de Vigo.

Cuarta. Tal e como se indicou, non consta no expediente da persoa interesada ningunha documentación que acredite unha tramitación prioritaria ou urxente polo que dita solicitude estase tramitando como "prioridade estándar".

Non é posible efectuar a data de hoxe unha estimación da data previsible para a valoración da revisión da discapacidade da persoa interesada".

ANÁLISE

1. Confírmase o expresado na queixa; a revisión da valoración da discapacidade atópase retrasada, posto que iniciouse o 15-2-22 e segue sen resolverse, a pesar de que o prazo é de 3 meses.
2. A consellería non anuncia unha data previsible de valoración e resolución, co que a incerteza continúa.
3. O informe tamén sinala que a solicitude non aporta motivo de urxencia ou prioridade -de entre os regulamentados-, polo que se tramita de forma estándar.
4. A través de diferentes queixas coñecemos os retrasos que sofren as valoracións de discapacidade que se clasifican como estándar. Como resposta as actuacións da Valedoría (recomendacións, actuacións de oficio e comentarios nos informes ao Parlamento de Galicia) a consellería informou da aplicación de medidas para reducir eses retrasos, fundamentalmente o reforzo de persoal, pero apreciase que, aínda que diminuíron, as esperas persisten.
5. A consellería menciona o aumento de persoal que xa indicara hai tempo e que por tanto se atopa operativo dende que se recibiron os primeiros informes que o indicaban. Porén, despois dun tempo considerable seguen producíndose retrasos de consideración, como neste caso, que dende a solicitude xa transcorreron un ano e 3 meses, é dicir, 4 veces máis do previsto no prazo. Iso fai preciso que se avalíen e adopten novas medidas que permitan evitar os reiterados retrasos, que se comprobaban dende hai tempo.
6. A persoa que reclamou por esta forma de actuar demanda a preservación de intereses especialmente protexidos na Constitución Española, que sinala que os poderes públicos realizarán unha política de prevención, tratamento, rehabilitación e integración das persoas con discapacidade, as que prestarán a atención especializada que requiran e ampararán especialmente para que gocen dos dereitos que este título (I) outorga a todos os cidadáns (art. 49).

CONCLUSIÓNS

Por todo o sinalado ata agora considérase necesario, en aplicación do disposto no artigo 32.1 da Lei 6/1984, da Valedora do Pobo, facer chegar a esa Consellería de Política Social e Xuventude a seguinte recomendación:

Que ás medidas xa aplicadas dende hai tempo se engadan as demais que sexan precisas para corrixir os retrasos nas valoracións de discapacidade, que prexudican ás persoas afectadas ao retrasar o acceso aos eventuais beneficios; e que se resolva sobre a valoración da persoa afectada no presente caso, posto que se atopa demorada.

Agradecendo de antemán a acollida ao manifestado nesta resolución da Valedora do Pobo, recordámoslle a necesidade de que no prazo dun mes de conta a esta institución da aceptación da recomendación formulada, no seu caso, e das medidas adoptadas para darlle efectividade, tamén no seu caso.

Ademais, en aplicación do principio de transparencia a partir da semana seguinte a data na que ditou esta resolución incluírase na páxina web da institución.

Saúdoa atentamente.

María Dolores Fernández Galiño
Valedora do Pobo